

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iona Propheta

Luther, Martin

Argentorati

VD16 B 3892

I Clamaui in tribulatione mea ad Domin[u]m, & respondit mihi. De uentre
Inferni ululauit, & audisti uocem meam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36534

ut nihil planè sentiant, aut uideant, multo minus, quàm naturali somno sentiatur. Ac si resuscitentur, tum illis contingat, ut ignorent ubi fuerint. Hos uero in conspectum statuamus, qui non ita dormiunt, & mortui tamen sunt, & in morte, & mortem & Infernum sentiunt. Quos pro uiuentibus adhuc habemus. Atqui si iuxta sensum illorum iudicare uelis, sicut & iudicandi sunt, mortui sunt, & nulla in eis uita residua est. Illi nobis certam ueritatem loquentur, illi nostram curiositatem, Attalicas que conditiones arguant, quid posthanc uitam, præsertim impijs, euemat, quiq; sit eorum status.

Clamaui in tribulatione mea ad Dominum, & respondit mihi. De uentre Inferni ululaui, & audisti uocem meam.

Principio, gratiam Dei, & adinicationem, euehit ad sydera, gratiasq; agit, quòd ex afflictione sua eripuerit cum Deus. quo primum nobis Dei bonitatem clementiam ac misericordiam, Deinde tribulationem suam ex qua ereptus est, & prædicat & ob oculos ponit. Atq; hic primus uersus, maxima nobis, uniceq; necessaria documenta præbet. Primum, ut præ omnibus, in tribulatione, adeoque

f extrema

extrema necessitate, ad eum curramus illius nobis propitium numen imploremus, illiq; de nostra queramur angustia. Neq; enim admittere potest, ut non adiuuet ad se clamantem, ac deprecantem, diuina eius benignitas continere se non potest, quin exaudiat tantummodo non censemus, clamorem nostrum ad eum tollere, neq; conticeamus unquam. Erecto capite, leuatisq; manibus citra cunctationem inuoces ipsum necesse est, in hunc modum. Domine Deus meus opem mihi feras, &c. Tum protinus experiere, melius tectum rem habere tuam. Si inuocare et clamare ad illum nosti, tum sane adiutus es ab eo. Neq; enim infernus, infernus esset, aut permaneret, si inuocari Deus, aut ad eum preces inde fundi potissent. Nam, quod tu diu flere & ululare cogitas, teq; diu tribulatione torquere, ac macerare, uel circumspicere, num quisquam tibi auxiliari uelit, ludis operam, nec eo pacto euadis, sed altius te in periculum agis potius. Ausculta Ione huic. qui & ipse diu se ad afflictione cruciauit, cumq; ea luctatus est, priusquam inuocaret. ut subinde ex ipso audiemus. alio qui citius redimi poterat. Neq; tibi precipit, aut, ut idem facias, te docet, ceterum protinus id primo loco ponit. Quomodo clamauerit ad Deum, & sic e=reptus sit.

ANNOTATIONES.

Atqui nemo hominum credit, quàm sit difficile,
 sic ad Deum clamare, aut eius efflagitare auxilium.
 Vlulare, queri, tremere possumus, desperare, ac te-
 terrimam gerere personam belle quidem nouimus.
 Inuocare Deum uero, nusquam apparet. Ibi enim
 supprimit nos, cœruicibusq; nostris, graue iugum,
 mala conscientia imminet atque peccatum, Ad hæc
 auget mala, quod iratum Deum sentiamus, quæ to-
 to mundo grauiora sunt onera. Breuiter, soli nati-
 ræ, aut impio impossibile est, ut se aduersum tanta
 onera erigat, & æque illum inuocet Deum, qui tum
 succenset & punit, nec ad alium quenquam aufu-
 giat. Perinde ac Esaias sæpenumero queritur,
 quod populus non sit reuersus ad percutientem se.
 Natura perpetuo ad fugam propensior est, si uel
 succenseat, uel puniat, tantum abest, ut ad illum se
 conuerteret, aut inuocaret eius opem, semper enim
 alibi subsidium querit, nec uult nec potest hunc De-
 um ferre. Vnde in æternum fugit, sed effugere non
 potest, quare in ira, peccato, morte, & Inferno in
 sempiternum damnatam illam esse oportet. Atque
 hic uides Inferni magnam partem, quo nam modo
 peccatores posthanc uitam habeant. Nimirũ, quod
 iram Dei fugiant, & nunquã tamen effugiant. nec
 tamen ad Deũ clament, nec Deum inuocent. Con-

tra Esaias. 28. ait, Qui in lapidem angularem, Christum, confisus fuerit is non fugiet. Ac si dicat. Omnes impij perpetuo fugiunt praesens conspectu dei, et indignationis eius, nec tamen effugere queunt, a qua anxia fuga fideles per Christum securi sunt.

Natura non secus se adornare potest, ac sentit, iam uero dum praeter iram et ultionem Dei nihil sentiat, haud aliter de deo cogitat aut sentit, ac de iracundo Tyranno, nec se ultra eam iram penetrare potest, neque sensum illum transilire, nec se aduersus Deum, ad Deum uertere, aut illum inuocare potest. Quamobrem ubi Iona usque eo profectus esset, ut ad Deum clamaret, iam parata erat illi uictoria. Itidem tibi cogitandum et faciendum est, Ne pronus incede, ne fuge, sed tranquillus persiste, supra que te uehere tum senties hunc uersum esse quod est et sonat. Clamaui in tribulatione mea ad dominum, et respondit mihi. ad dominum, ad dominum inquit, et alio nusquam, et ad eum, qui irascitur et punit, et ad alios neminem. Respondere uero est, quod protinus tecum fit melius, et quod mox percipis, iram imminui poenamque mitiorem fieri. Non potest ipse non respondere, modo tu non possis non clamare. Nec enim meritum, uel demeritum tuum curat. optime nouit te peccatorem esse, iramque commeruisse te, alio=

ANNOTATIONES.

te, aliò qui non animaduertet in te. Verum hoc omittere creatura non potest, quin semper aliquid secum adferre moliat, quo Deum placet, nec tamen quicquam reperit, Nam neq; credit nec nouit, solum clamare satis esse ad placandum iram Dei. id quod Iona nos hic docet. Hic uniuersis planè mortalibus animus est, ut, si Deus non irascatur, non puniat, sed satis largiatur, nobisq; bene faciatur, temerarij, audaces, præfracti, superbi simus adeo, ut nobiscum nemini conuenire possit. Minæ, terrores, exempla iræ Dei tum nihil promouent. Omnia iocus esse uidentur & contemptus. Rursum, si quando Deus puniat, adeo desperati & pusillanimes sumus ut nulla consolatio, nulla bonitas, nulla gratia nos erigere aut confortare ualeat. Adeo utcunque nobiscum agat Deus nihil profumus. Ecce quàm fastuosi colom, quàm animum desponsi Principes & Potestates erant. Nullis precibus, nullis terroribus apud rusticos promouebatur quicquam, nec consolatione, aut exhortatione apud Principatus. Rursum iam Principes & Potestates non satis erigere cristas, non satis arrogantes esse possunt, nullæ interminationes, & terrores quicquã apud illos efficiunt, donec iram Dei experiantur denuo. Natura, natura esse non desinit.

f 3 Alte

Alterum documentum est, ut eo modo clame-
mus, ut corde persentiscamus etiam, talem esse cla-
morem nostrum cui Deus respondeat. ut & cum Io-
na gloriari possimus, Deum si quando de tribulati-
one nostra ad eum clamauerimus, respondere no-
lis. Quod aliud non est, quam sincera fide ex ani-
mo inuocare Deum. Nec enim caput erigi, nec pal-
mæ ad sidera tendi possunt, nisi cor primū erectum
fuerit, quod se eo modo, quem dixi, erigit, ut spiri-
tus auxilio ad iratum Deum acceleret iter, subq; ira
gratiam querat. Deum quidem punire sinit, & iu-
sta tamen ex eius bonitate consolationem recipit.
Obserua hic quàm acuto uisu cordi sit opus, sola ira
& ultione Dei circumsepto, nec tamen iram aut ul-
tionem, sed gratiam & uidenti & sentienti, hoc est
nolenti uidere & sentire, tametsi extreme uideat
& sentiat, Volenti simul gratiam Dei bonitatemq;
uidere & sentire, tametsi altissime abstrusa sint.
Adeo magni est negocij ad Deum peruenire. ut per
iram eius, pœnam & indignationem, perinde quasi
per medias spinas, imò lanceas & gladios ad eum
ui uiam facias. Hic demum clamor fidei uocatur,
qui corde sentitur, quod tangat Deum, item ut Chri-
stus sentiebat à se uirtutem exisse dum hæmorrhoi-
sæ fluxum susteret. Spiritus enim uerba & opera
sentit.

ANNOTATIONES

sentiuntur, quod tangant, & non frustra emissa sint. Qui uero sic proclamant, & in uentum orant siue ad quenquam pertingat uel non pertingat, nihil illi faciunt. Sed risus potius est & adulatio coram Deo res illorum.

Alter a pars huius uersus, idem sonat quod prior, idem enim utraq; pars ualent. puta in tribulatione ad Dominum clamare, & responsum accipere, Et Deum è uentre inferni inuocare, & exaudiri uocem. Ideo uero ingeminat eandem rem, ut certior tanto sit, nosq; constantius tale credamus, sic se habere quemadmodum dicit, coram Deo. Id enim Scripturæ in more est, ut eandem rem bina uice proferat, ut eo minus hæsitemus. perinde atq; Ioseph Genes. 41. bina Pharaonis somnia, eandem rem significare coniecit. ob eam causam, ut certum sit ita fore, &c. Quod uero ait de uentre inferni, aluum piscis intelligit, Non quòd piscis sit Infernus, cæterum, quod uenter illi æque fuerit, atq; Infernus & suum illic Iona Infernum perpeffus sit. Ac si dicat, E uentre mortis, non quod piscis, mors sit, cæterum quod Iona in eo suam perferat mortem. Non enim hic quid piscis sit enarrat, sed quis animus illi in pisce fuerit. nimirum quod cogitarit sese ad Aëterna descendere, quom in piscis aluū illaberetur:

ut recte adeo dixerit, è uentre Inferni mei, uel ex eo qui Infernus meus erat.

Quid uero Infernus sit ante nouissimum diem, nondum satis certus sum. Nam esse singularem quendam locum, in quem condemnatae animae recipiantur, quemadmodum pictores fingunt, & ministri uentris praedicant, fabulas esse credo. Necdum enim daemones in Inferno sunt, caterum ut Petrus ait, laqueis ad Infernum ligati sunt. Iam & d. Paulus mundi eos Principatus & Potestates adpellat, qui in aëre ferantur superne, & Christus Principem mundi Satanam. Nec enim fieri posset, si in Inferno essent, ut mundi rectores essent, totq; pessima facinora & calamitates patrarent. Poena certe egregie conatum illorum prohiberet. Praeterea & Scriptura plerosq; diuos Ad Inferna descendere adfirmat. ut & hic Iona, et Iob & Iacob Gen. 36. inqt. Mœstus descendam ad Inferos ad filium meum.

Quare & scriptura pfrequens uocas Scheol usus è in hoc, ut extremam adflictionem & angustiam mortis in morientibus indicet. De morientium enim affectu loquitur scriptura, Sunt autem adfecti, perit de quasi ad inferos deueherentur, hoc est, in iram Dei merguntur, tametsi quo perueniant ignorent quisq; enim ubi ubi fuerit, suum secum infernum gerit, quam

ANNOTATIONES.

rit, quamdiu supremam afflictionem mortis & irā
 Dei per se ferit. In hunc modum diuus Petrus Act
 4. Psalmum 15. de Christo exponit, Non relinques a
 nimam meam in inferno & c: mortisq; dolores sol=
 uisse deum adserit, ut ita Petrus per infernum, mor=
 tis dolorem, quem Christus sensit, dum in cruce pen=
 dens animam ageret, ac in potestatem Dei recideret
 & mergeretur, significari uelit. In extremo uero
 die, longe res alia erit, ubi singularis quidam locus
 Infernus erit, uel ubi illi qui inferis adiudicati sunt,
 uel iram Dei sempiternam ferent, permanebūt, Sed
 de ijs satis, Nec multum etiam refert, si quisquā ita
 de inferno sentiat, quemadmodum pingitur & diā=
 tur. Nam multo deterior nunc & in futuro erit in=
 fernus, quā quisquam referre, pingere aut cogita
 re queat.

Deiecisti me in profunda pelagi, II
 ut me fluctus circumdarent, omnes
 undæ tuæ & procellæ transierunt su=
 per me.

Recenset hic ea, quibus liquido uidcri potest, quo
 loco cor eius constitutum fuerit, priusquam ad Do=
 minum clamaret, & fides in agone ferè decumbe=
 ret. Obliuifatur hominum, qui eum eiecerunt in ma

f s re,